CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
DOMNUL GIOVANNI PITRUZZELLA
prezentate la 3 septembrie 2020[1]

Cauza C-563/19 P

Recylex SA,
Fonderie et Manufacture de Métaux SA,
Harz-Metall GmbH
împotriva

Comisiei Europene

„Recurs – Înțelegeri – Prețuri de achiziționare de baterii plumb-acid uzate – Punctul 26 din Comunicarea din 2006 privind clemența – Imunitate parțială – Criteriul aplicabil – Clasificare în vederea reducerii amenzii – Ordine cronologică”

1. Prin recursul care face obiectul prezentelor concluzii, Recylex SA, Fonderie et Manufacture de Métaux SA și Harz-Metall GmbH (denumite în continuare, împreună, „Recylex” sau „recurentele”) solicită anularea Hotărârii din 23 mai 2019, Recylex și alții/Comisia[2], prin care Tribunalul a respins acțiunea introdusă de ele împotriva Deciziei Comisiei Europene din 8 februarie 2017 privind o procedură de aplicare a articolului 101 TFUE[3] (denumită în continuare „decizia atacată”).

2. În cadrul recursului menționat, Curtea este chemată să se pronunțe în special cu privire la interpretarea punctului 26 al treilea paragraf din Comunicarea Comisiei privind imunitatea la amenzi și reducerea cuantumului amenzilor în cauzele referitoare la înțelegeri[4] (denumită în continuare „Comunicarea din 2006 privind clemența”), care prevede acordarea unei imunități parțiale la amendă, având în vedere unele elemente ale încălcării, întreprinderilor care îndeplinesc anumite condiții. Curtea va trebui îndeosebi să precizeze în ce măsură criteriile pe baza cărora întreprinderilor li se acordă imunitatea parțială prevăzută de această dispoziție au fost modificate în raport cu versiunea anterioară a Comunicării privind clemența[5] (denumită în continuare „Comunicarea din 2002 privind clemența”), dată fiind formularea diferită adoptată de Comisie în raport cu cea care figura la punctul 23 al treilea paragraf din această din urmă comunicare.

I. Cadrul juridic

3. Secțiunea III din Comunicarea din 2006 privind clemența reglementează reducerile amenzii. În partea A, intitulată „Condiții necesare pentru a beneficia de o reducere a cuantumului amenzii”, sunt cuprinse punctele 23-26. Potrivit punctului 23, „[î]ntreprinderile care își divulgă participarea la o presupusă înțelegere care afectează Comunitatea, dar care nu îndeplinesc condițiile prevăzute la

1 Limba originală: italiana.

2 T-222/17, EU:T:2019:356.

3 C(2017) 900 final (cazul AT.40018 – Reciclarea bateriilor pentru automobile).

4 JO 2006, C 298, p. 17, Ediție specială, 08/vol. 5, p. 3.

5 Comunicarea Comisiei privind imunitatea la amenzi și reducerea cuantumului amenzilor în cauzele referitoare la înțelegeri (JO 2002, C 45, p. 3).

secțiunea II de mai sus[, referitoare la imunitatea la amenzi,] pot beneficia de o reducere a cuantumului oricărei amenzi care i-ar fi fost altfel impusă". Conform punctului 24 din comunicarea menționată, „[p]entru a putea îndeplini condițiile necesare pentru o astfel de reducere, o întreprindere trebuie să furnizeze Comisiei elemente de probă cu privire la presupusa încălcare care reprezintă o valoare adăugată semnificativă în raport cu elementele de probă aflate deja în posesia Comisiei". Punctul 25 definește noțiunea de „valoare adăugată". În ultima teză a acestui punct se precizează că „[…] gradul de coroborare a altor surse necesare pentru ca probele furnizate să poată fi utilizate împotriva altor întreprinderi implicate în caz va afecta valoarea probelor în cauză, astfel încât probelor concludente li se va atribui o valoare mai mare decât probelor precum declarațiile, care trebuie să fie coroborate în cazul în care sunt contestate".

4. Punctul 26 primul paragraf din Comunicarea din 2006 privind clemența are următorul cuprins:

„Comisia determină în cazul oricărei decizii finale adoptate la finalul procedurii administrative nivelul de reducere de care o întreprindere beneficiază, în raport cu cuantumul amenzii care altfel ar fi impusă. Pentru:

– prima întreprindere care furnizează o valoare adăugată semnificativă: o reducere de 30-50 %,

– a doua întreprindere care furnizează o valoare adăugată semnificativă: o reducere de 20-30 %,

– alte întreprinderi care furnizează o valoare adăugată semnificativă: o reducere de până la 20 %."

5. Potrivit punctului 26 al treilea paragraf din Comunicarea din 2006 privind clemența, „[î]n cazul în care solicitantul de reducere a cuantumului unei amenzi este primul care prezintă elemente de probă concludente în sensul punctului 25, pe care Comisia le utilizează pentru a stabili fapte suplimentare care sporesc gravitatea sau durata încălcării, Comisia nu ia în considerare astfel de fapte atunci când stabilește cuantumul unei amenzi care urmează să fie impuse întreprinderii care a furnizat aceste elemente de probă" [6].

6. Conform punctului 23 al treilea paragraf din Comunicarea din 2002 privind clemența, „[…] dacă o întreprindere furnizează elemente de probă cu privire la fapte necunoscute anterior de Comisie și care au o incidență directă asupra gravității sau a duratei presupusei înțelegeri, Comisia nu ține seama de aceste fapte pentru a stabili cuantumul amenzii aplicate întreprinderii care le-a furnizat" [traducere neoficială].

II. Istoricul cauzei

7. Istoricul cauzei este descris, în măsura în care prezintă interes în speță, la punctele 1-11 și 67-72 din hotărârea atacată.

8. Recurentele sunt societăți cu sediul în Belgia, în Franța și, respectiv, în Germania, care își desfășoară activitatea în domeniul producției de plumb reciclat și de alte produse (polipropilenă, zinc și metale speciale).

6 Subliniem că o dispoziție similară, deși formulată în termeni diferiți, figurează la articolul 18 alineatul (3) din Directiva (UE) 2019/1 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind oferirea de mijloace autorităților de concurență din statele membre astfel încât să fie mai eficace în aplicarea legii și privind garantarea funcționării corespunzătoare a pieței interne (JO 2019, L 11, p. 3). Textul acestei dispoziții este următorul: „[s]tatele membre se asigură că, în cazul în care solicitantul prezintă dovezi convingătoare pe care autoritatea națională de concurență le utilizează pentru a dovedi fapte suplimentare care conduc la o creștere a amenzilor care ar fi fost altfel impuse participanților la cartelul secret, autoritatea națională de concurență nu ia în considerare aceste fapte suplimentare atunci când stabilește cuantumul amenzii impuse solicitantului unei reduceri a cuantumului amenzilor care a furnizat dovezile respective".

9. Prin decizia atacată, Comisia a constatat că Recylex și alte trei întreprinderi – Campine NV și Campine Recycling NV (denumite în continuare, împreună, „Campine”), Eco-Bat Technologies Ltd, Berzelius Metall GmbH și Société de traitement chimique des métaux SAS (denumite în continuare, împreună, „Eco-Bat”) și Johnson Controls, Inc., Johnson Controls Tolling GmbH & Co. KG și Johnson Controls Recycling GmbH (denumite în continuare, împreună, „JCI”) – au participat, aducând astfel atingere articolului 101 TFUE, la o încălcare unică și continuă în sectorul achiziționării de baterii plumb-acid uzate pentru automobile, utilizate pentru producerea de plumb reciclat, săvârșită în perioada cuprinsă între 23 septembrie 2009 și 26 septembrie 2012 și constând în acorduri și/sau practici concertate având ca obiect coordonarea prețurilor (a se vedea articolul 1 din decizia atacată).

10. Procedura de investigare a fost deschisă în urma unei cereri de imunitate la amendă în temeiul Comunicării din 2006 privind clemența, depusă de JCI la 22 iunie 2012. La 13 septembrie 2012, Comisia a acordat acestei întreprinderi o imunitate condiționată, în conformitate cu punctul 18 din comunicarea menționată [considerentul (29) al deciziei atacate].

11. În perioada cuprinsă între 26 și 28 septembrie 2012, Comisia a efectuat inspecții la sediile JCI, Recylex, Eco-Bat și Campine situate în Belgia, în Franța și în Germania [considerentul (30) al deciziei atacate].

12. Mai întâi Eco-Bat, la 27 septembrie 2012, și ulterior Recylex, la 23 octombrie 2012, au introdus o cerere de imunitate sau, în subsidiar, o cerere de reducere a cuantumului amenzii în temeiul Comunicării din 2006 privind clemența. La 4 decembrie 2012, Campine a depus, la rândul său, o cerere de reducere a cuantumului amenzii în temeiul aceleiași comunicări [considerentul (31) al deciziei atacate].

13. La 24 iunie 2015, Comisia a deschis procedura administrativă împotriva JCI, Recylex, Eco-Bat și Campine și le-a comunicat obiecțiunile raportate la fiecare dintre ele. Prin scrisoarea din aceeași dată, Comisia a informat Eco-Bat și Recylex cu privire la concluzia sa provizorie potrivit căreia elementele de probă care îi fuseseră comunicate de ele reprezentau o valoare adăugată semnificativă în sensul punctelor 24 și 25 din Comunicarea din 2006 privind clemența și, prin urmare, cu privire la intenția sa de a reduce cuantumul amenzii care urma să le fie aplicată. Comisia a informat de asemenea Campine cu privire la intenția sa de a nu reduce amenda în privința acesteia [considerentul (33) al deciziei atacate].

14. Prin decizia atacată, Comisia a aplicat în solidar recurentelor o amendă în cuantum de 26 739 000 de euro pentru participarea lor, în perioada cuprinsă între 23 septembrie 2009 și 26 septembrie 2012, la încălcarea constatată [a se vedea articolul 1 alineatul (1) litera (d) și articolul 2 alineatul (1) litera (d)].

15. În considerentele (384)-(411) ale deciziei atacate, Comisia s-a pronunțat cu privire la aplicarea Comunicării din 2006 privind clemența în privința întreprinderilor care răspund pentru încălcare.

16. În primul rând, Comisia a recunoscut JCI beneficiul imunității la amenzi în temeiul punctului 8 litera (a) din această comunicare, după ce a constatat că cooperarea acestei întreprinderi îndeplinea condițiile prevăzute la punctul 12 din comunicarea menționată [considerentele (384)-(386) ale deciziei atacate].

17. În al doilea rând, Comisia a reținut că Eco-Bat a fost prima întreprindere care a furnizat elemente de probă cu o valoare adăugată semnificativă și i-a acordat reducerea maximă a cuantumului amenzii, și anume 50 %, prevăzută la punctul 26 primul paragraf prima liniuță din Comunicarea din 2006 privind clemența [considerentele (387)-(393) ale deciziei atacate].

18. În al treilea rând, Comisia a acordat Recylex o reducere a amenzii de 30 % în temeiul punctului 26 primul paragraf a doua liniuță din Comunicarea din 2006 privind clemența, reținând că Recylex a fost a doua întreprindere care a furnizat elemente de probă cu o valoare adăugată semnificativă privind în special: i) originile înțelegerii, ii) diverse contacte cu caracter anticoncurențial care nu au fost indicate de alte întreprinderi, iii) reuniunea multilaterală de la Windhagen din 23 septembrie 2009, care a marcat începutul încălcării, și iv) diverse contacte telefonice și schimburi de mesaje între Recylex și concurenții săi [considerentele (394)-(399) ale deciziei atacate]. Comisia a respins argumentele formulate de Recylex în vederea obținerii unei reduceri mai importante a amenzii, și anume în intervalul cuprins între 30 % și 50 %. În special, deși a admis că Recylex a fost prima întreprindere care a furnizat explicații cu privire la reuniunea de la Windhagen, Comisia a precizat că aceste elemente vizau „probleme de organizare” și că ea obținuse deja, în cursul inspecției la Campine, „probe concludente” privind ordinea de zi și conținutul reuniunii menționate [considerentul (401) al deciziei atacate, care face trimitere la considerentele (68) și (69)]. Comisia a respins de asemenea argumentul formulat de Recylex potrivit căruia această întreprindere ar fi fost prima care a furnizat elemente de probă cu privire la activitățile aferente înțelegerii care priveau Franța. În această privință, Comisia a precizat că „dispunea deja de informații referitoare la sfera geografică a înțelegerii, inclusiv în ceea ce privește Franța” [considerentul (402) al deciziei atacate].

19. În sfârșit, Comisia a respins cererea de reducere a amenzii formulată de Campine [considerentele (404)-(411) ale deciziei atacate].

III. Procedura în fața Tribunalului și hotărârea atacată

20. Împotriva deciziei atacate, la 18 aprilie 2017, Recylex a introdus o acțiune în temeiul articolului 263 TFUE, având ca obiect reducerea cuantumului amenzii care i-a fost aplicată. În susținerea acțiunii formulate, Recylex a invocat șase motive. Prin intermediul primelor două motive, ea a invocat o eroare în aplicarea punctului 26 al treilea paragraf din Comunicarea din 2006 privind clemența. În esență, aceasta a susținut că ar fi trebuit să beneficieze de imunitatea parțială la amendă prevăzută de această dispoziție, întrucât a fost prima întreprindere care a furnizat elemente de probă concludente, pe care Comisia s-a întemeiat pentru a stabili, pe de o parte, data de la care a început încălcarea (primul motiv) și, pe de altă parte, extinderea încălcării la piața franceză (al doilea motiv). Prin intermediul celui de al treilea motiv, Recylex a contestat majorarea de 10 % aplicată în privința sa în temeiul punctului 37 din Orientările privind calcularea amenzilor[7]. Prin intermediul celui de al patrulea motiv, ea a invocat faptul că în mod greșit Comisia i-a acordat o reducere a amenzii de 30 % în temeiul primului paragraf a doua liniuță al punctului 26 din Comunicarea din 2006 privind clemența, în locul unei reduceri de 50 % în temeiul primei liniuțe, deși a fost prima întreprindere care a furnizat elemente de probă concludente în ceea ce privește durata încălcării și sfera sa geografică. Al cincilea motiv se întemeia pe încălcarea principiilor proporționalității, nediscriminării și individualizării pedepselor. În sfârșit, prin intermediul celui de al șaselea motiv, Recylex a solicitat Tribunalului să își exercite competența pe fond pentru a-i acorda termene de plată pentru restul amenzii datorate.

21. Prin hotărârea atacată, Tribunalul a respins acțiunea în totalitate și a obligat Recylex la plata cheltuielilor de judecată.

IV. Procedura în fața Curții și concluziile părților

22. Prin înscrisul depus la grefa Curții la 23 iulie 2019, Recylex a introdus recursul care face obiectul prezentelor concluzii.

7 Orientări privind calcularea amenzilor aplicate în temeiul articolului 23 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 (JO 2006, C 210, p. 2, Ediție specială, 08/vol. 4, p. 264).

23. În cadrul recursului formulat, Recylex solicită Curții:

– anularea hotărârii atacate în măsura în care a confirmat amenda ce i-a fost aplicată de Comisie prin decizia atacată și în măsura în care Comisia a obligat-o la plata cheltuielilor de judecată;

– anularea deciziei atacate în măsura în care prin aceasta Comisia i-a aplicat o amendă de 26 739 000 de euro;

– reducerea cuantumului amenzii aplicate [8] și

– obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată, inclusiv a celor aferente procedurii în fața Tribunalului.

24. Comisia solicită Curții respingerea recursului și obligarea Recylex la plata cheltuielilor de judecată.

V. Analiză

A. Observații introductive

25. Obiectivul programelor de clemență este de a obține ca întreprinderile care participă la o înțelegere secretă, prin însăși natura sa dificil de descoperit și de cercetat, să fie încurajate să o denunțe și să coopereze cu autoritatea de concurență, permițând astfel să se pună capăt rapid încălcării. Aceste programe se întemeiază pe ideea că obiectivul de a se asigura detectarea și pedepsirea înțelegerilor, în interesul piețelor, al consumatorilor și al victimelor înseși ale acestor comportamente ilicite, primează în raport cu cel de a aplica o sancțiune întreprinderilor care decid să coopereze [9].

26. Comunicarea din 2006 privind clemența conține orientările pe care, în scopul transparenței și conștientă de așteptările pe care această comunicare le creează pentru întreprinderile care doresc să coopereze [10], Comisia își propune să le urmeze în examinarea cererilor de clemență. Este vorba, așadar, despre norme de conduită care vizează să producă efecte externe și care indică practica ce trebuie urmată și de la care Comisia nu se poate îndepărta într-un caz particular fără a menționa motive care să fie conforme cu principiul egalității de tratament [11].

27. Trebuie să se arate de asemenea că normele în materie de clemență au caracter de excepție în raport cu dispozițiile de drept al Uniunii care interzic înțelegerile cu caracter anticoncurențial și că, în consecință, trebuie să facă obiectul unei interpretări stricte [12].

28. În susținerea recursului formulat, Recylex invocă trei motive.

29. Primul și al doilea motiv vizează, și unul, și celălalt, contestarea interpretării date de Tribunal punctului 26 al treilea paragraf din Comunicarea din 2006 privind clemența, precum și a aplicării acestei norme situației recurentelor. Prin urmare, vom examina aceste două motive împreună.

8 Recylex solicită reducerea amenzii astfel: la 5 876 512 de euro în cazul admiterii celor trei motive de recurs, la 17 677 434 de euro în cazul admiterii primului motiv, la 13 302 718 de euro în cazul admiterii celui de al doilea motiv, la 19 099 000 de euro în cazul admiterii doar a celui de al treilea motiv, la 8 227 117 de euro în cazul admiterii primului și a celui de al doilea motiv, la 12 626 738 de euro în cazul admiterii primului și a celui de al treilea motiv și la 9 501 941 de euro în cazul admiterii celui de al doilea și a celui de al treilea motiv.

9 A se vedea în acest sens punctul 3 din Comunicarea din 2006 privind clemența.

10 A se vedea punctul 38 din Comunicarea din 2006 privind clemența.

11 A se vedea prin analogie Hotărârea din 18 mai 2006, Archer Daniels Midland și Archer Daniels Midland Ingredients/Comisia (C-397/03 P, EU:C:2006:328, punctul 91), și Hotărârea din 8 decembrie 2011, Chalkor/Comisia (C-386/10 P, EU:C:2011:815, punctul 60).

12 A se vedea în acest sens Hotărârea din 27 februarie 2014, LG Display și LG Display Taiwan/Comisia (T-128/11, EU:T:2014:88, punctul 167).

30. Prin intermediul celui de al treilea motiv de recurs, Recylex reproșează Tribunalului că a concluzionat în mod eronat că Comisia nu a săvârșit o eroare prin faptul că nu i-a acordat o reducere în intervalul cuprins între 30 % și 50 %, în temeiul primului paragraf a doua liniuță al punctului 26 din Comunicarea din 2006 privind clemența.

B. Cu privire la primul și la al doilea motiv de recurs

31. Primul motiv de recurs privește punctele 79-99 din hotărârea atacată și se împarte în trei aspecte. Prin intermediul primului aspect, Recylex susține că raționamentul urmat de Tribunal este lipsit de coerență și de claritate în ceea ce privește criteriile juridice pe care se întemeiază acordarea imunității parțiale în temeiul punctului 26 al treilea paragraf din Comunicarea din 2006 privind clemența. Prin intermediul celui de al doilea și al celui de al treilea aspect ale primului motiv de recurs, Recylex invocă denaturarea elementelor de probă și, respectiv, încălcarea normelor privind sarcina probei, în măsura în care Tribunalul a considerat că notele manuscrise obținute de la Campine au permis Comisiei să stabilească existența reuniunii multilaterale cu caracter anticoncurențial care a avut loc la Windhagen la 23 septembrie 2009.

32. Prin intermediul celui de al doilea motiv de recurs, îndreptat împotriva punctelor 100-108 din hotărârea atacată, Recylex invocă o eroare în interpretarea și în aplicarea condițiilor de acordare a imunității parțiale în temeiul punctului 26 al treilea paragraf din Comunicarea din 2006 privind clemența, în măsura în care Tribunalul a considerat că Comisia a respins în mod corect aplicarea acestei norme recurentelor, întemeindu-se doar pe constatarea că această instituție cunoștea deja faptul că înțelegerea cu caracter anticoncurențial privea și Franța.

1. Cu privire la primul aspect al primului motiv de recurs și la al doilea motiv de recurs: incoerența motivării și eroarea în interpretarea criteriului juridic pertinent pentru acordarea imunității parțiale

a) Hotărârea atacată

33. La punctele 79-99 din hotărârea atacată, Tribunalul a examinat primul motiv al acțiunii, prin intermediul căruia Recylex a contestat decizia Comisiei de a nu îi acorda imunitate parțială în raport cu elementele de probă prezentate de această întreprindere cu privire la reuniunea de la Windhagen din 23 septembrie 2009.

34. La punctele 84 și 85 din hotărârea atacată, Tribunalul a amintit mai întâi finalitatea punctului 26 al treilea paragraf din Comunicarea din 2006 privind clemența și, în continuare, a precizat, în lumina celor statuate deja în Hotărârea din 29 februarie 2016, Deutsche Bahn și alții/Comisia [13] (denumită în continuare „Hotărârea Deutsche Bahn”), că utilizarea termenilor „prima care prezintă elemente de probă concludente” permitea să se rețină o interpretare restrictivă a acestei dispoziții, limitând-o la cazurile în care o întreprindere care a participat la o înțelegere furnizează Comisiei o „informație nouă”. La punctul 86 din hotărârea atacată, Tribunalul a statuat că logica imunității parțiale, astfel cum a fost interpretată de jurisprudența referitoare la punctul 23 al treilea paragraf din Comunicarea din 2002 privind clemența și în special prin Hotărârea din 23 aprilie 2015, LG Display și LG Display Taiwan/Comisia [14] (denumită în continuare „Hotărârea LG Display”), nu a fost modificată de modul de redactare a punctului 26 al treilea paragraf din Comunicarea din 2006 privind clemența și că criteriul de aplicare al acestei dispoziții se întemeiază în continuare pe prezentarea unor elemente de probă referitoare la un „fapt nou” care sporește gravitatea sau durata încălcării, cu excluderea ipotezelor în care întreprinderea s-a limitat la a furniza elemente care permit consolidarea probelor privind existența încălcării. Făcând trimitere la punctul 81 din Hotărârea LG Display, Tribunalul a precizat de asemenea

13 T-267/12, nepublicată, EU:T:2016:110, punctul 377.

14 C-227/14 P, EU:C:2015:258, punctul 79.

că, atunci când informațiile furnizate de o întreprindere privesc „fapte care nu erau anterior necunoscute de Comisie”, cererea de imunitate parțială în temeiul punctului 26 al treilea paragraf din Comunicarea din 2006 privind clemența trebuie respinsă, fără a fi necesar să se compare valoarea probatorie a acestor informații cu cea a informațiilor furnizate anterior de o altă întreprindere (punctul 88 din hotărârea atacată). Aprecierea valorii probatorii a elementelor prezentate de un solicitant de imunitate parțială este necesară, potrivit Tribunalului, numai în cazul în care astfel de informații privesc un fapt nou care sporește gravitatea sau durata încălcării (punctul 89 din hotărârea atacată).

35. Întemeindu-se pe principiile prezentate mai sus, Tribunalul a respins toate argumentele invocate de Recylex în cadrul primului său motiv al acțiunii.

36. La punctele 100-108, Tribunalul a examinat al doilea motiv al acțiunii, prin intermediul căruia Recylex a contestat decizia Comisiei de a nu îi acorda imunitate parțială în raport cu elementele de probă pe care le-a prezentat cu privire la încălcarea săvârșită în Franța. La punctul 104 din hotărârea atacată, Tribunalul a făcut trimitere la principiile expuse la punctele 82-89 din aceeași hotărâre, iar la punctele 105-107 din aceasta, făcând aplicarea principiilor respective, a concluzionat în sensul respingerii celui de al doilea motiv al acțiunii.

b) Argumentele părților

37. În cadrul primului aspect al primului motiv de recurs, Recylex reproșează Tribunalului că a urmat un raționament incoerent și neclar în ceea ce privește criteriul juridic aplicabil în vederea acordării imunității parțiale prevăzute la punctul 26 al treilea paragraf din Comunicarea din 2006 privind clemența. La unele puncte din hotărârea atacată, Tribunalul ar fi menționat un criteriu întemeiat pe necunoașterea de către Comisie a faptelor la care se referă elementele de probă furnizate de întreprindere (punctele 88, 91 și 96), iar la alte puncte, un criteriu întemeiat pe capacitatea Comisiei de a stabili aceste fapte pe baza elementelor prezentate de întreprindere (punctele 93 și 95).

38. În cadrul celui de al doilea motiv de recurs, Recylex reproșează Tribunalului că și-a întemeiat raționamentul pe criteriul „cunoașterii” de către Comisie a faptelor la care se referă elementele de probă furnizate de întreprinderea care solicită să i se acorde beneficiul imunității parțiale. Or, deși acest criteriu era efectiv adoptat la punctul 23 al treilea paragraf din Comunicarea din 2002 privind clemența, el nu și-ar găsi, în schimb, niciun temei în Comunicarea din 2006 privind clemența.

39. În opinia Recylex, criteriul aplicabil potrivit punctului 26 al treilea paragraf din această comunicare constă în a verifica dacă o întreprindere este prima care a furnizat elemente de probă concludente care să permită Comisiei să demonstreze în mod corespunzător elemente de fapt suplimentare susceptibile să sporească gravitatea sau durata încălcării. Așadar, potrivit acestei dispoziții, nu este relevantă împrejurarea că, la momentul depunerii cererii de imunitate parțială, Comisia dispunea deja de informații cu privire la faptele la care se referă elementele de probă care stau la baza cererii respective, ci problema dacă Comisia era sau nu era deja în măsură să demonstreze în mod corespunzător, fără a recurge la asemenea elemente de probă, realitatea faptelor în cauză.

40. Contrar celor susținute de Tribunal, în opinia Recylex, pentru aplicarea punctului 26 al treilea paragraf din Comunicarea din 2006 privind clemența este necesar să se efectueze o comparație propriu-zisă între valoarea probatorie a informațiilor furnizate de întreprinderea care solicită imunitate parțială și cea a informațiilor aflate deja în posesia Comisiei. În susținerea tezei sale, Recylex face trimitere la punctele 405 și 406 din Hotărârea Deutsche Bahn, precum și la Hotărârea din 29 februarie 2016, Schenker/Comisia [15], și la Hotărârea din 17 mai 2013, MRI/Comisia [16].

15 T-265/12, EU:T:2016:111, punctul 386.

16 T-154/09, EU:T:2013:260, punctele 117 și 127.

41. În sfârșit, Recylex susține că, la punctele 88 și 89 din hotărârea atacată, Tribunalul s-a întemeiat în mod eronat pe jurisprudența referitoare la punctul 23 al treilea paragraf din Comunicarea din 2002 privind clemența, din moment ce această dispoziție și punctul 26 al treilea paragraf din Comunicarea din 2006 se bazează pe criterii diferite de acordare a imunității parțiale.

42. Comisia arată că obiectivul imunității parțiale, ca excepție de la regula potrivit căreia o întreprindere trebuie sancționată pentru încălcările normelor de concurență pe care le săvârșește, este stimularea întreprinderilor în vederea unei cooperări rapide, creând un climat de incertitudine prin acordarea unor reduceri ale amenzii mai puțin importante pentru cele care sunt mai puțin rapide în cooperare.

43. În conformitate cu acest obiectiv, criteriul aplicabil pentru acordarea imunității parțiale în temeiul punctului 26 al treilea paragraf din Comunicarea din 2006 privind clemența prevede, în opinia Comisiei, îndeplinirea a două condiții: i) întreprinderea care solicită imunitate trebuie să fie prima care demonstrează fapte necunoscute anterior de Comisie și ii) aceste fapte trebuie să permită Comisiei să ajungă la concluzii noi cu privire la gravitatea și la durata încălcării. Așadar, potrivit punctului 26 al treilea paragraf din Comunicarea din 2006 privind clemența, exclusiv probele furnizate de întreprindere trebuie să fie concludente, iar nu cele aflate deja în posesia Comisiei.

44. Deși textul punctului 26 al treilea paragraf din Comunicarea din 2006 privind clemența nu este identic cu cel al punctului 23 al treilea paragraf din Comunicarea din 2002 privind clemența, noua Comunicare din 2006 nu a intenționat, potrivit Comisiei, să repună în discuție criteriul pe care se baza această dispoziție și nici interpretarea sau finalitatea ei.

45. În sfârșit, Comisia observă că criteriul considerat pertinent de Recylex nu ar fi conform cu obiectivele urmărite de Comunicarea din 2006 privind clemența. Pe de o parte, el ar fi dificil de aplicat practic, dat fiind că ar impune o comparație în ceea ce privește valoarea probatorie a informațiilor furnizate de o întreprindere și cea a informațiilor deja deținute de Comisie cu privire la aceeași faptă, pentru a verifica dacă acestea din urmă sunt concludente în sensul punctului 25 din Comunicarea din 2006 privind clemența, altfel spus, care nu necesită să fie coroborate cu alte elemente de probă. Pe de altă parte, dacă ar fi aplicat prin analogie cererilor de imunitate totală, acest criteriu ar putea conduce la o situație în care două întreprinderi pot beneficia deopotrivă de imunitate totală[17], deși scopul Comunicării privind clemența este ca o singură întreprindere să poată fi recompensată printr-o imunitate totală.

c) Apreciere

46. În primul rând, trebuie să se respingă criticile formulate de Recylex împotriva hotărârii atacate în ceea ce privește coerența și claritatea raționamentului dezvoltat de Tribunal. Punctele 84-89 din hotărârea atacată, care fac obiectul criticii, nu prezintă, în opinia noastră, nicio ambiguitate. Astfel, din motivarea prezentată în cuprinsul acestora reiese în mod clar că Tribunalul a interpretat punctul 26 al treilea paragraf din Comunicarea din 2006 privind clemența în sensul că aplicarea sa este limitată numai la cazul în care o întreprindere care participă la o înțelegere furnizează Comisiei o „informație nouă” (punctul 85), cu alte cuvinte, prezintă elemente de probă care se referă la „fapte noi” (punctul 86), „necunoscute anterior de Comisie” (punctul 84). Din cuprinsul punctelor din motivare menționate reiese într-un mod la fel de clar că, potrivit Tribunalului, în cazul în care această condiție nu este îndeplinită, și anume atunci când elementele prezentate de întreprindere nu privesc fapte

17 Ar fi vorba despre prima întreprindere care a furnizat Comisiei unele informații cu privire la o anumită încălcare și despre a doua întreprindere, în ordine cronologică, care a furnizat Comisiei informații concordante cu privire la aceeași încălcare și care permit Comisiei să o dovedească în mod corespunzător, deși Comisia avea deja cunoștință de existența acesteia.

necunoscute anterior de Comisie, cererea de imunitate parțială trebuie respinsă, *independent de orice apreciere a valorii probatorii a unor astfel de elemente* (punctul 88), și că o asemenea apreciere nu poate fi luată în considerare decât în cazul în care întreprinderea a furnizat elemente referitoare la un „fapt nou” (punctul 89).

47. Examinarea efectuată de Tribunal la punctele 90-115 din hotărârea atacată, referitor la primul motiv al acțiunii, și la punctele 105-108, referitor la al doilea motiv al acțiunii, s-a conformat strict principiilor prezentate la punctele 84-89 din hotărârea atacată și interpretării punctului 26 al treilea paragraf din Comunicarea din 2006 privind clemența, dată la punctele menționate. Astfel, în conformitate cu această interpretare, Tribunalul s-a limitat la a aprecia dacă, la momentul depunerii cererii de imunitate parțială de către Recylex, Comisia „avea deja cunoștință”, pe de o parte, de reuniunea cu caracter anticoncurențial de la Windhagen și de faptul că încălcarea a început în toamna anului 2009 (primul motiv al acțiunii) și, pe de altă parte, de faptul că înțelegerea privea și teritoriul francez [18] (al doilea motiv al acțiunii).

48. Împrejurarea că, în două pasaje diferite din hotărârea atacată, referindu-se la notele manuscrise obținute de la Campine, Tribunalul a utilizat o terminologie diferită, constatând, pe de o parte, că notele respective „conțineau diverse informații care *dovedeau* că era vorba despre procesul-verbal al unei reuniuni cu caracter anticoncurențial” („they contain information that *established* that this was a record of anticompetitive discussions”) (punctul 93) și, pe de altă parte, că „conținutul și sensul acestor note permiteau *să se dovedească* faptul că diversele întreprinderi menționate și reprezentanții lor au participat, la 23 septembrie 2009, la o reuniune cu caracter anticoncurențial („it was possible *to establish* from the content and meaning of the handwritten notes that the various undertakings referred to and their representatives had participated, on 23 September 2009, in an anticompetitive meeting”) (punctul 95) [19], nu repune în discuție cele afirmate mai sus.

49. Astfel, independent de faptul că utilizarea verbului „to establish” la punctul 95 din hotărârea atacată nu traduce în mod fidel expresia utilizată în limba franceză – care, deși nu este limba autentică, este limba de redactare a acestei hotărâri [20] –, Tribunalul a afirmat în mod clar, la punctul 97 din această din urmă hotărâre, că examinarea sa nu a inclus aprecierea valorii probatorii a elementelor deja deținute de Comisie anterior depunerii cererii de clemență de către Recylex. Cu alte cuvinte, Tribunalul nu a ridicat problema dacă elementele respective ar fi permis, numai ele, Comisiei să dovedească în mod corespunzător faptele la care se refereau elementele prezentate de Recylex și nici, cu atât mai puțin, nu s-a pronunțat cu privire la această problemă, așa cum pare, în schimb, să considere Recylex. Vom reveni asupra acestei probleme cu ocazia examinării celui de al doilea și a celui de al treilea aspect ale primului motiv de recurs.

50. Având în vedere considerațiile expuse mai sus, apreciem, așadar, că primul aspect al primului motiv de recurs, în măsura în care califică drept incoerent și neclar raționamentul dezvoltat de Tribunal la punctele 79-99 din hotărârea atacată, trebuie respins ca nefondat.

18 Tribunalul a examinat dacă „Comisia *avea cunoștință*, anterior cererii de clemență depuse de Recylex la 23 octombrie 2012, de faptul că o reuniune cu caracter anticoncurențial avusese loc la 23 septembrie 2009” (în versiunea autentică în limba de procedură: „whether the Commission *was already aware*, before Recylex's application for leniency of 23 October 2012, of the fact that an anticompetitive meeting had taken place on 23 September 2009”) (punctul 91) și, după ce a luat în considerare diversele documente deținute de Comisie anterior acestei cereri, a ajuns la concluzia că „Comisia *avea deja cunoștință*” de respectiva reuniune („the Commission *was already aware* of the fact that an anticompetitive meeting had taken place on 23 September 2009 before it received the information provided by Recylex”) (punctul 96). În mod similar, la punctul 106 din hotărârea atacată, Tribunalul a concluzionat că „Comisia *avea deja cunoștință* de faptul că înțelegerea acoperea Franța anterior cererii de imunitate parțială depuse de Recylex” („the Commission *was already aware* of the fact that the cartel covered France before Recylex's application for partial immunity”). Sublinierea noastră.

19 Sublinierea noastră.

20 Versiunea în limba franceză a punctului 95 este următoarea: „le contenu et le sens des notes manuscrites *permettaient de savoir* que les différentes entreprises citées et leurs représentants avaient participé, le 23 septembre 2009, à une réunion anticoncurrentielle”; sublinierea noastră.

51. Prin intermediul unora dintre argumentele dezvoltate în cadrul acestui aspect și prin intermediul celui de al doilea motiv de recurs se invocă o eroare săvârșită de Tribunal în interpretarea punctului 26 al treilea paragraf din Comunicarea din 2006 privind clemența.

52. În vederea examinării acestei critici, considerăm oportun să nu reținem deocamdată, deși ocupă un loc central în argumentele formulate în contradictoriu de părți, problema semnificației care trebuie dată modificărilor aduse regimului imunității parțiale prin Comunicarea din 2006 privind clemența. Astfel, în loc să ne concentrăm, cel puțin inițial, pe diferența dintre formulările adoptate în cele două versiuni succesive ale Comunicării privind clemența, ni se pare preferabil să pornim de la o analiză literală, sistematică și teleologică a punctului 26 al treilea paragraf din Comunicarea din 2006 privind clemența.

53. Sub aspect literal, textul acestui punct permite identificarea a patru condiții pe care trebuie să le îndeplinească cererea depusă de o întreprindere pentru a putea beneficia de imunitatea parțială.

54. Cea dintâi este o condiție cu caracter temporal: întreprinderea trebuie să fie prima care a prezentat Comisiei elemente de probă care se califică în vederea acordării imunității parțiale. Aceeași condiție este prevăzută la punctul 8 din Comunicarea din 2006 privind clemența în ceea ce privește imunitatea totală la amendă. Existența unei condiții temporale prezintă o importanță fundamentală pentru eficacitatea unui program de clemență, întrucât constituie motivația întreprinderilor de a coopera cu autoritatea de concurență și de a face acest lucru cât mai devreme posibil. În lipsa unei astfel de condiții, întreprinderile ar fi încurajate să prefere o strategie de așteptare – ținând seama în special de consecințele negative la care s-ar expune prin denunțarea înțelegerii –, în speranța că și ceilalți participanți la înțelegere decid să nu coopereze. O asemenea strategie devine însă dezavantajoasă atunci când fiecare întreprindere știe că poate beneficia de imunitate numai prin denunțarea înțelegerii înaintea celorlalți participanți [21]. În plus, prevederea unei condiții temporale este susceptibilă să alimenteze un anumit grad de neîncredere reciprocă între participanții la înțelegere, ceea ce poate contribui la anticiparea dizolvării sau a denunțării acesteia. Cele arătate se aplică atât în ceea ce privește acordarea imunității totale la amendă, cât și, chiar dacă cu diferențele care se impun, în cazul unei cooperări care se califică numai pentru o imunitate parțială sau pentru o reducere a amenzii. Condiția în discuție presupune că numai o întreprindere – prima care, în ordine cronologică, a prezentat elemente în sensul punctului 26 al treilea paragraf din Comunicarea privind clemența – poate beneficia de imunitate parțială, în același mod în care, astfel cum corect a subliniat Comisia, numai o întreprindere poate beneficia de imunitate totală.

55. A doua condiție prevăzută la punctul 26 al treilea paragraf din Comunicarea din 2006 privind clemența privește valoarea probelor prezentate de întreprinderea care depune cererea de imunitate parțială: trebuie să fie vorba despre „elemente de probă concludente”. Din cuprinsul punctului 25 din comunicarea menționată reiese că trebuie considerate „concludente” probele care nu au nevoie să fie coroborate în cazul în care sunt contestate. Cu alte cuvinte, pentru a beneficia de imunitate parțială, întreprinderea trebuie să prezinte elemente de probă care, numai ele, permit Comisiei să demonstreze în mod corespunzător faptele invocate de întreprindere [22].

56. Potrivit celei de a treia condiții, întreprinderea care solicită acordarea imunității parțiale trebuie să prezinte Comisiei elemente de probă referitoare la „fapte suplimentare”. După cum reiese într-un mod mai evident din alte versiuni lingvistice, de exemplu versiunile în limba franceză („éléments de fait supplémentaires”), în limba engleză („additional facts”) sau în limba spaniolă („hechos adicionales”),

21 A se vedea în acest sens Hotărârea LG Display (punctul 84), și Ordonanța din 21 noiembrie 2013, Kuwait Petroleum și alții/Comisia (C-581/12 P, EU:C:2013:772, nepublicată, punctul 20).

22 Subliniem că aceeași condiție este prevăzută la articolul 18 alineatul (3) din Directiva 2019/1, care impune prezentarea unor „dovezi convingătoare”.

această expresie se referă la fapte ulterioare sau suplimentare care servesc la *completarea* sau la *suplimentarea* celor deja cunoscute de Comisie [23]. Este util să se sublinieze că, potrivit acestei condiții, ceea ce trebuie „completat" este *baza factuală* pe care Comisia își întemeiază aprecierea cu privire la încălcare, iar nu cea probatorie [24].

57. A patra condiție privește capacitatea faptelor la care se referă probele prezentate de întreprindere de a spori gravitatea sau durata încălcării. Se impune ca prin cooperarea realizată să se suplimenteze baza factuală existentă, astfel încât să se permită Comisiei să ajungă la *concluzii noi* [25] cu privire la încălcare în raport cu cele la care ajunsese până atunci pe baza informațiilor furnizate de alte întreprinderi sau pe baza propriei sale activități de investigare.

58. Condițiile menționate mai sus sunt cumulative.

59. Dacă de la textul punctului 26 al treilea paragraf din Comunicarea privind clemența se trece la examinarea încadrării sale sistematice, ceea ce reiese imediat este faptul că regimul imunității parțiale este prevăzut la punctul care definește consecințele, în sensul reducerii amenzii, ale cooperării reglementate la punctul 24 din această comunicare. Totuși, pentru motivele pe care le vom arăta în continuare, nu considerăm că acest aspect sistematic trebuie să influențeze în mod determinant interpretarea normelor privind imunitatea parțială, în special prin includerea cooperării care are drept urmare un asemenea tip de imunitate în sfera celei prevăzute la punctul 24 din comunicarea în discuție.

60. Astfel, punctul 26 al treilea paragraf din Comunicarea din 2006 privind clemența urmează o logică distinctă de cea a punctului 24 din această comunicare, nu numai în ceea ce privește condițiile de acordare a imunității menționate mai sus [26], ci și în ceea ce privește modalitățile prin care este recompensată cooperarea întreprinderii. Deși, conform punctului 26 primul paragraf din Comunicarea din 2006 privind clemența, aplicarea punctului 24 din această comunicare determină o reducere a amenzii prin aplicarea unor reduceri procentuale decise pe baza contribuției efective a fiecărei întreprinderi – din punctul de vedere al calității și al timpului de intervenție –, al treilea paragraf al punctului 26 din comunicarea menționată prevede că, atunci când stabilește cuantumul unei amenzi care urmează să fie impusă întreprinderii, Comisia nu ia în considerare elementele de fapt la care se referă cererea de imunitate parțială și, așadar, în esență, o parte a comportamentului ilicit al întreprinderii în cauză. În această privință, beneficiul imunității parțiale se aseamănă cu cel al imunității totale recunoscut întreprinderii care aduce „o contribuție decisivă la deschiderea unei anchete sau la descoperirea unei încălcări" [27].

61. Diferența dintre criteriile de care este condiționată aplicarea imunității parțiale în raport cu reducerile amenzii prevăzute la punctul 24 coroborat cu punctul 26 primul paragraf din Comunicarea din 2006 privind clemența, precum și modalitatea diferită de recompensare prevăzută reflectă o *diferență calitativă* a cooperării întreprinderii. Pentru ca o întreprindere să poată beneficia de imunitate parțială, nu este suficient să furnizeze „elemente de probă […] care reprezintă o valoare adăugată semnificativă în raport cu elementele de probă aflate deja în posesia Comisiei", care „întăresc

23 Versiunea în limba italiană a articolului 18 alineatul (3) din Directiva 2019/1, care prevede aceeași condiție, este mai explicită atunci când menționează că dovezile prezentate de întreprindere trebuie să permită dovedirea unor „fapte suplimentare".

24 Arătăm totuși că, în Hotărârea din 17 mai 2013, MRI/Comisia (T-154/09, EU:T:2013:260, punctul 117), pe care se întemeiază Recylex în susținerea tezei sale, Tribunalul a interpretat această condiție în sensul că elementele de probă furnizate de întreprindere trebuie să permită să se „stabilească fapte suplimentare *față de cele pe care le poate stabili Comisia*"; sublinierea noastră.

25 A se vedea în acest sens Hotărârea LG Display, punctul 78, în ceea ce privește textul, mai puțin explicit, al punctului 23 al treilea paragraf din Comunicarea din 2002 privind clemența. Textul Directivei 2019/1 este diferit de cel al punctului 26 al treilea paragraf din Comunicarea privind clemența, limitându-se la a prevedea că dovezile prezentate de întreprindere trebuie să conducă „la o creștere a amenzilor care ar fi fost altfel impuse participanților la cartelul secret".

26 Cu privire la diferența dintre criteriile de apreciere în vederea acordării imunității parțiale sau a unei reduceri a amenzii potrivit Comunicării din 2002 privind clemența, a se vedea Hotărârea din 27 februarie 2014, LG Display și LG Display Taiwan/Comisia (T-128/11, EU:T:2014:88, punctul 190).

27 A se vedea punctul 4 din Comunicarea din 2006 privind clemența.

[…] capacitatea Comisiei de a demonstra existența presupusei înțelegeri”[28], chiar dacă sunt concludente în sensul punctului 25 ultima teză din comunicarea menționată, ci este necesar un *quid pluris*. Altfel spus, este necesar ca elementele furnizate de întreprindere să dezvăluie Comisiei o dimensiune diferită a încălcării în ceea ce privește durata sau gravitatea acesteia.

62. În caz contrar, ipoteza reglementată la punctul 26 al treilea paragraf din Comunicarea din 2006 privind clemența nu s-ar distinge de cea prevăzută la punctele 24 și 25 din această comunicare – care vizează deja ipoteza în care întreprinderea furnizează „elemente de probă concludente” – decât prin natura faptelor la care se referă astfel de elemente. Or, pe lângă cele arătate mai sus, unei astfel de asimilări i se opune și lipsa oricărei referiri explicite, în cuprinsul punctului 26 al treilea paragraf, la baza probatorie de care dispune Comisia la momentul depunerii cererii de imunitate parțială, contrar punctului 24, care prevede expres că întreprinderile trebuie să furnizeze elemente de probă care reprezintă o valoare adăugată semnificativă „în raport cu elementele de probă aflate deja în posesia Comisiei”.

63. În sfârșit, în ceea ce privește obiectivele punctului 26 al treilea paragraf din Comunicarea din 2006 privind clemența, acestea constau, pe de o parte, în a permite Comisiei să recompenseze o întreprindere care furnizează elemente noi, de natură să dezvăluie o durată sau o gravitate sporită a unei înțelegeri despre care avea deja cunoștință și cu privire la care a acordat deja imunitate totală unei alte întreprinderi participante și, pe de altă parte, în a garanta întreprinderii care nu se mai poate califica pentru acordarea imunității că, în cazul în care cooperează la investigație prin furnizarea unor elemente noi, contribuția sa nu va determina o majorare a sancțiunii care i-ar fi fost aplicată în cazul în care nu ar fi dezvăluit astfel de elemente[29]. Întreprinderea care s-a limitat la a spori cunoștințele pe care Comisia le avea deja cu privire la o anumită perioadă sau la un aspect particular al încălcării nu se califică, în lumina acestor obiective, pentru acordarea unei imunități parțiale, în pofida pertinenței și a utilității documentelor furnizate în scopul de a corobora cadrul probatoriu de care dispune Comisia cu privire la elemente referitoare la natura, la întinderea sau la mecanismele înțelegerii deja cunoscute de aceasta[30].

64. Având în vedere considerațiile care precedă, apreciem, în temeiul unei interpretări literale, sistematice și teleologice a punctului 26 al treilea paragraf din Comunicarea din 2006, că această dispoziție trebuie interpretată în sensul că, pentru ca o întreprindere să beneficieze de imunitate parțială, nu este suficient ca ea să furnizeze elemente de probă concludente care permit Comisiei să stabilească fapte care sporesc gravitatea sau durata încălcării, ci este de asemenea necesar ca, la momentul depunerii cererii, respectivele fapte să nu fi fost deja cunoscute de Comisie, în sensul pe care îl vom preciza în continuare.

65. Această concluzie nu este, în opinia noastră, contrazisă de împrejurarea că punctul 26 al treilea paragraf din Comunicarea din 2006 privind clemența nu a preluat termenii, mai expliciți, utilizați la punctul 23 al treilea paragraf din Comunicarea din 2002 privind clemența.

66. Nu există nicio îndoială că expresia „fapte necunoscute anterior de Comisie” este lipsită de ambiguitate în ceea ce privește cerința ca cererea de imunitate parțială să furnizeze Comisiei „informații noi”[31]. Totuși, în opinia noastră, nu ar fi corect ca din simplul fapt că expresia menționată nu a fost preluată în Comunicarea din 2006 să se deducă intenția Comisiei de a înlătura această cerință dintre condițiile de acordare a imunității parțiale.

28 A se vedea punctele 24 și 25 din Comunicarea din 2006 privind clemența.

29 A se vedea în acest sens, în ceea ce privește Comunicarea din 2002 privind clemența, Hotărârea din 5 octombrie 2011, Transcatab/Comisia (T-39/06, EU:T:2011:562, punctul 381).

30 A se vedea în acest sens, în ceea ce privește Comunicarea din 2002 privind clemența, Hotărârea din 5 octombrie 2011, Transcatab/Comisia (T-39/06, EU:T:2011:562, punctul 382).

31 A se vedea Hotărârea LG Display, punctul 79.

67. Pe de o parte, după cum s-a arătat mai sus, textul punctului 26 al treilea paragraf din Comunicarea din 2006 privind clemența, deși este mai puțin explicit, în măsura în care utilizează expresia „fapte suplimentare”, se pretează totuși la o interpretare potrivit căreia cererea de imunitate parțială trebuie să aducă la cunoștința Comisiei fapte ulterioare, necunoscute anterior de aceasta.

68. Pe de altă parte, din declarațiile Comisiei care au însoțit adoptarea Comunicării din 2006 privind clemența reiese că criteriul de acordare a imunității parțiale nu a fost modificat, ci doar precizat, în special în ceea ce privește valoarea probatorie pe care trebuie să o aibă elementele furnizate de întreprinderi [32].

69. Prin urmare, contrar celor susținute de recurente, nu se poate atribui o valoare determinantă comparației dintre formulările diferite ale punctului 26 al treilea paragraf din Comunicarea din 2006 privind clemența și ale punctului 23 al treilea paragraf din Comunicarea din 2002 privind clemența.

70. Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, apreciem, așadar, că Tribunalul a interpretat corect punctul 26 al treilea paragraf din Comunicarea din 2006, considerând că una dintre condițiile pentru aplicarea sa era ca elementele de probă furnizate de întreprindere să se refere la fapte necunoscute anterior de Comisie.

71. Este totuși necesar să se precizeze că, pentru a exclude beneficiul imunității parțiale, nu este suficientă împrejurarea că Comisia este în măsură să prezume, pe baza unor simple presupuneri, faptele la care se referă informațiile furnizate de întreprindere, ci este necesar ca aceasta să dispună deja de elemente de probă, fie și numai circumstanțiale, care să îi permită să constate că faptele respective s-au materializat, chiar dacă nu este încă în măsură să le dovedească în mod corespunzător. Astfel, în aceste cazuri, elementele furnizate de întreprindere nu permit „constituirea” unei probe noi, ci se limitează la a consolida capacitatea Comisiei de a dovedi faptele la care se referă elementele respective și se califică, prin urmare, numai pentru o reducere a amenzii [33].

72. În concluzie, pentru a se califica în vederea acordării imunității parțiale, întreprinderea trebuie să fie prima care aduce la cunoștința Comisiei fapte de natură să sporească durata sau gravitatea încălcării și care prezintă elemente de probă care să permită acestei instituții să le dovedească. În cazul în care Comisia avea deja cunoștință de faptele respective în sensul precizat la punctul care precedă sau dacă elementele prezentate nu ating nivelul probatoriu menționat, întreprinderea va putea eventual să beneficieze de o reducere a amenzii în temeiul punctului 26 primul paragraf din Comunicarea privind clemența.

32 A se vedea în acest sens Comunicatul de presă al Comisiei din 7 decembrie 2006, IP/06/1705. Modificarea Comunicării privind clemența a fost adoptată, printre altele, în scopul alinierii acestei comunicări la obiectivele stabilite prin modelul de program în materie de clemență al Rețelei europene de concurență; a se vedea Comunicatul de presă al Comisiei din 29 septembrie 2006, IP/06/1288, în care se arată că una dintre modificările propuse cu ocazia discuțiilor din cadrul Rețelei europene de concurență ar fi trebuit să conducă la „prevederea în mod expres că numai probele concludente vor fi recompensate în afara intervalelor de reducere a amenzii”, disponibil la adresa https://ec.europa.eu/competition/cartels/legislation/leniency_legislation.html; a se vedea de asemenea documentul Competition: Revised Leniency Notice – Frequently Asked Questions, disponibil la adresa https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/MEMO_06_469, în ceea ce privește noțiunea de „compelling evidence” pentru acordarea imunității parțiale. Cu privire la relația dintre programele de clemență adoptate la nivel național, la nivelul Uniunii și în cadrul Rețelei europene de concurență, a se vedea în special Hotărârea din 20 ianuarie 2016, DHL Express (Italy) și DHL Global Forwarding (Italy) (C-428/14, EU:C:2016:27).

33 În acest sens, nu este exclus ca imunitatea parțială să poată fi acordată chiar și în cazul în care Comisia dispune de elemente de probă, dar pe care nu este în măsură să le interpreteze în lipsa informației furnizate de întreprinderea care a depus o cerere de imunitate parțială; a se vedea în acest sens Concluziile avocatului general Jääskinen prezentate în cauza Repsol Lubricantes y Especialidades și alții/Comisia (C-617/13 P, EU:C:2015:487, punctul 31).

73. În opinia noastră, teza susținută de Recylex potrivit căreia, pentru aplicarea punctului 26 al treilea paragraf din Comunicarea din 2006, nu este necesar ca faptele la care se referă cererea de imunitate parțială să fi fost necunoscute de Comisie, trebuie, așadar, să fie respinsă [34]. Rezultă că, în mod contrar celor susținute de Recylex în cadrul celui de al doilea motiv de recurs și astfel cum, în schimb, corect a precizat Tribunalul la punctul 88 din hotărârea atacată, o comparație între valoarea probatorie a elementelor pe care le-a prezentat în susținerea cererii sale de imunitate parțială și cea a elementelor aflate deja în posesia Comisiei la data depunerii cererii în discuție nu este nicidecum relevantă în cazul în care elementele menționate se referă la fapte deja cunoscute de Comisie în sensul precizat mai sus. Astfel, în acest caz, aplicarea punctului 26 al treilea paragraf din Comunicarea din 2006 este în orice caz exclusă.

74. Pe de altă parte, arătăm că, chiar dacă ar fi reținută, interpretarea acestei dispoziții invocată de Recylex rămâne, în opinia noastră, eronată. Aceasta din urmă afirmă în esență că beneficiul imunității parțiale se acordă întreprinderii ori de câte ori, la momentul depunerii cererii, Comisia nu este deja în măsură să dovedească în mod corespunzător faptele la care se referă elementele de probă furnizate în susținerea cererii în cauză. Or, o asemenea interpretare, potrivit căreia refuzul de a acorda imunitatea parțială este supus condiției ca, în esență, Comisia să dețină deja elemente de probă concludente cu privire la astfel de fapte, pe lângă faptul că nu își găsește nicio confirmare în textul punctului 26 al treilea paragraf din Comunicarea din 2006, nu figurează nici printre condițiile cărora le este supusă aplicarea punctului 24. Astfel, acest din urmă punct impune ca elementele de probă furnizate de întreprindere să reprezinte pentru Comisie o valoare adăugată semnificativă, de natură să îi consolideze capacitatea de a dovedi existența presupusei înțelegeri, dar nu impune admiterea în mod automat a cererii de reducere a amenzii în toate cazurile în care Comisia nu este încă în măsură să dovedească faptele la care se referă elementele menționate. Deși este evident că cererea de reducere a amenzii va putea fi respinsă în cazul în care Comisia dispune deja de probe suficiente, în toate celelalte cazuri, capacitatea elementelor de probă furnizate de întreprindere de a determina o reducere a amenzii depinde de aprecierea valorii acestora, care trebuie efectuată de la caz la caz.

d) Concluzii cu privire la primul aspect al primului motiv de recurs și la al doilea motiv de recurs

75. Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, propunem Curții să respingă primul aspect al primului motiv de recurs.

76. În cadrul celui de al doilea motiv de recurs, Recylex reproșează Tribunalului, pe de o parte, că a interpretat în mod eronat criteriul juridic care stă la baza aplicării punctului 26 al treilea paragraf din Comunicarea din 2006 și, pe de altă parte, că nu a examinat, în aplicarea criteriului diferit, considerat pertinent de Recylex, dacă elementele aflate la dispoziția Comisiei anterior cererii de clemență depuse de Recylex ar fi permis acestei instituții să dovedească în mod corespunzător existența unei încălcări referitoare la Franța. Având în vedere considerațiile dezvoltate mai sus, trebuie respinse ambele critici și, în consecință, al doilea motiv în întregime.

34 Dintre hotărârile Tribunalului invocate de Recylex în susținerea tezei sale, numai Hotărârea din 17 mai 2013, MRI/Comisia (T-154/09, EU:T:2013:260, punctele 117 și 127 și următoarele), pare să confirme o asemenea teză. Astfel, în Hotărârea Deutsche Bahn, la care a făcut trimitere chiar Tribunalul la punctul 89 din hotărârea atacată, se reține în esență aceeași interpretare ca cea propusă în prezentele concluzii (a se vedea punctele 377, 381, 385 și 386). În ceea ce privește punctul 386 din Hotărârea din 29 februarie 2016, Schenker/Comisia (T-265/12, EU:T:2016:111), acesta conține doar o parafrază a articolului 26 al treilea paragraf din Comunicarea din 2006.

2. Cu privire la al doilea și la al treilea aspect ale primului motiv de recurs: denaturarea elementelor de probă și încălcarea normelor privind sarcina probei

a) Hotărârea atacată

77. La punctele 91-96 din hotărârea atacată, la care se referă al doilea și al treilea aspect ale primului motiv de recurs, Tribunalul a constatat că din notele manuscrise redactate de un angajat al Campine, obținute cu ocazia unei inspecții efectuate la sediile acesteia în perioada cuprinsă între 26 și 28 septembrie 2012 și interpretate în lumina informațiilor generale cu privire la înțelegere furnizate de JCI în cererea sa de clemență, se putea deja deduce existența unei reuniuni multilaterale cu caracter anticoncurențial care a avut loc în jurul datei de 23 septembrie 2009. Deși în aceste note nu se menționa în mod expres locul în care s-a desfășurat reuniunea respectivă și se consemna data de 24 septembrie 2009, iar nu cea de 23 septembrie 2009, ele conțineau, potrivit Tribunalului, diverse informații care permiteau să se constate că era vorba despre procesul-verbal al unei reuniuni în cursul căreia se discutase despre prețul de cumpărare al bateriilor uzate, iar nu, astfel cum susținea Campine, despre procesul-verbal al negocierilor privind prelungirea unui contract de prelucrare încheiat între JCI și Campine. La punctul 94 din hotărârea atacată, Tribunalul a observat că pentru a stabili data la care a început o înțelegere nu este esențial să se dispună de informații cu privire la locul în care s-a desfășurat prima reuniune cu caracter anticoncurențial. Pe baza unor astfel de elemente, Tribunalul a apreciat că Comisia „avea cunoștință” de faptul că o reuniune cu caracter anticoncurențial avusese loc la 23 septembrie 2009 înainte de a primi informațiile furnizate de Recylex în cadrul cererii sale de clemență, informații care s-ar fi limitat mai degrabă la a consolida capacitatea Comisiei de a dovedi această împrejurare (a se vedea punctul 96 din hotărârea atacată).

b) Argumentele părților

78. Prin intermediul celui de al doilea aspect al primului motiv de recurs, Recylex reproșează Tribunalului că a denaturat în mod vădit notele manuscrise obținute de la Campine și informațiile furnizate de JCI, în măsura în care a considerat că elementele de probă menționate permiteau Comisiei să dovedească existența unei reuniuni multilaterale cu caracter anticoncurențial care a avut loc la 23 septembrie 2009 și să stabilească la această dată începutul încălcării. Pe de o parte, Recylex susține că informațiile furnizate de JCI la 28 iunie 2012 nu fac nicio referire la vreo reuniune sau la contacte cu caracter anticoncurențial care au avut loc în luna septembrie a anului 2009 și nu sugerează nicidecum că înțelegerea ar fi început în acea perioadă. Pe de altă parte, Recylex arată că notele manuscrise obținute de la Campine se refereau la o altă dată decât 23 septembrie 2009 (24 septembrie 2009), că ele nu furnizează indicații nici cu privire la participanții la reuniune, nici cu privire la caracterul anticoncurențial al acesteia din urmă și, în sfârșit, că, pe durata întregii proceduri administrative, Campine a negat că respectivele note priveau contacte cu caracter anticoncurențial, deși, în calitate de solicitant de clemență, avea obligația de a coopera în mod loial cu Comisia.

79. În cadrul celui de al treilea aspect al primului motiv de recurs, Recylex susține că revine Comisiei sarcina de a dovedi existența elementelor de fapt care constituie o încălcare. Notele manuscrise obținute de la Campine, chiar și interpretate în lumina informațiilor furnizate de JCI la 28 iunie 2012, nu ar constitui probe precise și concordante ale existenței unei încălcări săvârșite prin organizarea unei reuniuni cu caracter anticoncurențial la Windhagen la 23 septembrie 2009. Prin faptul că a concluzionat că notele respective au permis Comisiei să dovedească existența acestei reuniuni, Tribunalul ar fi încălcat normele privind sarcina probei.

80. Potrivit Comisiei, argumentele invocate de Recylex în cadrul criticilor prezentate mai sus sunt inadmisibile, dat fiind că solicită în esență Curții să efectueze o nouă examinare a probelor. Comisia contestă aceste argumente și pe fond.

c) Apreciere

81. Ambele critici formulate de Recylex se întemeiază, în opinia noastră, pe o interpretare eronată a hotărârii atacate. Contrar celor susținute de Recylex, Tribunalul nu a constatat nicidecum, la punctele 93-97 din hotărârea atacată, că elementele deținute de Comisie anterior depunerii cererii de clemență de către Recylex, și anume notele manuscrise obținute de la Campine și informațiile furnizate de JCI la 28 iunie 2012, constituiau o dovadă suficientă a faptului că o reuniune cu caracter anticoncurențial între participanții la înțelegere a avut loc la 23 septembrie 2009 la Windhagen [35].

82. În schimb, după cum am avut deja ocazia să arătăm la punctul 49 din prezentele concluzii, Tribunalul s-a limitat la a constata că documentele menționate mai sus, considerate împreună, permiseseră Comisiei *să ia cunoștință* de faptul că o reuniune cu caracter anticoncurențial a avut loc la 23 septembrie 2009. Acest aspect reiese în mod clar atât din considerațiile dezvoltate de Tribunal, la punctele 85-89 din hotărârea atacată, cu privire la interpretarea punctului 26 al treilea paragraf din Comunicarea din 2006, a căror aplicare se face la punctele 91-97 din hotărârea menționată [36], cât și în special din cuprinsul punctelor 96 și 97 din aceeași hotărâre.

83. La primul dintre aceste puncte, după ce a analizat notele manuscrise obținute de la Campine în lumina documentelor furnizate de JCI, Tribunalul a concluzionat că „Comisia *avea deja cunoștință* de faptul că o reuniune cu caracter anticoncurențial avusese loc la 23 septembrie 2009 înainte de a primi informațiile furnizate de Recylex” [37]. Este adevărat că, la același punct, Tribunalul continuă prin a preciza că informațiile furnizate de Recylex „au permis consolidarea capacității Comisiei de a dovedi acest fapt”. Totuși, nu considerăm că se poate deduce din acest text, în special dacă este interpretat în lumina ansamblului motivării în care se înscrie, că Tribunalul a intenționat să afirme că notele și documentele menționate mai sus erau, *prin ele însele*, suficiente pentru a dovedi în mod corespunzător desfășurarea reuniunii respective.

84. La punctul 97 din hotărârea atacată, Tribunalul a declarat nepertinente argumentele invocate de Recylex pe baza comparației dintre valoarea probatorie a documentelor pe care le-a furnizat și cea a documentelor aflate deja în posesia Comisiei. În conformitate cu interpretarea punctului 26 al treilea paragraf din Comunicarea din 2006 privind clemența, reținută la punctele 85-89 din hotărârea atacată, Tribunalul nu a considerat că este necesar să efectueze o astfel de comparație. Prin urmare, Tribunalul nu putea să constate, așa cum consideră în mod eronat Recylex, că elementele aflate în posesia Comisiei erau, prin ele însele, suficiente pentru a dovedi data la care a început încălcarea, independent de informațiile furnizate de Recylex în cadrul cererii sale de clemență.

d) Concluzii cu privire la al doilea și la al treilea aspect ale primului motiv de recurs și cu privire la acest motiv în ansamblu

85. Având în vedere considerațiile care precedă, apreciem că și al doilea și al treilea aspect ale primului motiv de recurs invocat de Recylex trebuie respinse, fără a fi necesar să se examineze dacă, așa cum susține Recylex, Tribunalul a denaturat elementele de probă examinate. În această privință, arătăm că Recylex nu a contestat, în cadrul celui de al doilea aspect al motivului în discuție, că elementele menționate au permis Comisiei să ia cunoștință de desfășurarea unei reuniuni cu caracter anticoncurențial între participanții la înțelegere la 23 septembrie 2009, astfel cum a constatat Tribunalul, ci numai că Comisia era deja în măsură să dovedească în mod corespunzător o asemenea împrejurare înainte de a obține informațiile furnizate de Recylex.

35 Arătăm că și Comisia pare să împărtășească o interpretare a hotărârii atacate potrivit căreia Tribunalul ar fi concluzionat în sensul că documentele de care această instituție dispunea deja la momentul depunerii cererii de clemență de către Recylex permiteau să se dovedească desfășurarea reuniunii de la Windhagen la 23 septembrie 2009.

36 A se vedea punctul 91 din hotărârea atacată.

37 Sublinierea noastră.

86. Având în vedere ansamblul considerațiilor dezvoltate mai sus, primul motiv de recurs trebuie, în opinia noastră, să fie respins în totalitate.

C. Cu privire la al treilea motiv de recurs: eroare în aplicarea punctului 26 primul paragraf din Comunicarea din 2006 privind clemența

1. Hotărârea atacată

87. Al treilea motiv de recurs este îndreptat împotriva punctelor 136-154 din hotărârea atacată, prin care Tribunalul a respins al patrulea motiv al acțiunii formulate de Recylex. În cadrul acestui motiv, Recylex a susținut că Eco-Bat, care a fost considerată de Comisie ca fiind prima întreprindere care a furnizat elemente de probă cu o valoare adăugată semnificativă, nu și-a îndeplinit obligația de cooperare cu Comisia întrucât a furnizat informații incomplete și înșelătoare în ceea ce privește teritoriile vizate de încălcare și ar fi trebuit, așadar, să fie exclusă de la beneficiul prevăzut la punctul 26 primul paragraf din Comunicarea din 2006 privind clemența. Recylex a susținut că, în urma descalificării Eco-Bat, ea ar fi trebuit să preia locul acesteia din urmă și să beneficieze de reducerea maximă de 50 % a amenzii, în temeiul punctului 26 primul paragraf prima liniuță din Comunicarea din 2006 privind clemența.

88. Fără a examina argumentele formulate de Recylex în ceea ce privește cooperarea Eco-Bat, Tribunalul a răspuns în sens negativ la întrebarea dacă, în cazul în care două întreprinderi au furnizat elemente de probă cu o valoare adăugată semnificativă, a doua care le-a furnizat ar putea lua locul celei dintâi în ipoteza în care cooperarea acesteia s-ar dovedi neconformă cu cerințele punctului 12 din Comunicarea din 2006 privind clemența [38]. Întemeindu-se pe o interpretare restrictivă a regulilor privind clemența, Tribunalul a apreciat, la punctele 147-150 din hotărârea atacată, că din textul acestei comunicări și, cu atât mai puțin, din logica sa nu reiese că neîndeplinirea obligației de cooperare afectează ordinea cronologică de sosire acordată cererilor de clemență.

89. În consecință, Tribunalul a considerat că Comisia nu a săvârșit nicio eroare prin faptul că nu a acordat Recylex o reducere a amenzii în cadrul intervalului cuprins între 30 % și 50 %.

2. Argumentele părților

90. Recylex susține că Tribunalul a aplicat în mod eronat Comunicarea din 2006 privind clemența și a săvârșit o eroare de drept atunci când a concluzionat că, deși cooperarea Eco-Bat nu fusese conformă cu condițiile prevăzute la punctul 12 din această comunicare, ea nu ar fi putut să ia locul său în grila reducerilor amenzii prevăzută la punctul 26 primul paragraf din comunicarea menționată. Potrivit Recylex, din modul de redactare, din structura și din obiectivele Comunicării din 2006 privind clemența reiese că o întreprindere a cărei cooperare nu îndeplinește condițiile prevăzute la articolul 12 din comunicarea menționată nu trebuie să fie luată în considerare în vederea clasificării prevăzute la punctul 26 primul paragraf din aceasta și că nu se pune problema poziționării ei în cadrul unei astfel de clasificări. Contrar celor afirmate de Tribunal, o asemenea abordare nu ar risca nicidecum să slăbească motivația întreprinderilor de a coopera cu Comisia cât mai rapid posibil, ci le-ar încuraja într-o măsură mai mare să ofere o cooperare efectivă, completă și rapidă.

91. Comisia consideră că al treilea motiv de recurs este nefondat. Chiar dacă Eco-Bat și-ar fi încălcat obligația de cooperare, singura consecință ar fi excluderea acesteia de la beneficiul reducerii amenzii, fără a rezulta vreun avantaj pentru Recylex, care nu ar putea să ia locul Eco-Bat, dat fiind că, indiferent de situație, nu îndeplinește condiția de a fi „prima” întreprindere care a furnizat elemente

38 A se vedea punctele 141 și 150 din hotărârea atacată.

de probă cu o valoare adăugată semnificativă. În opinia Comisiei, interpretarea propusă de Recylex nu este conformă cu obiectivul Comunicării din 2006 privind clemența, întrucât nu numai că nu ar spori motivația membrilor unei înțelegeri cu caracter anticoncurențial să coopereze cât mai rapid posibil cu Comisia, ci ar putea chiar să conducă la o situație ipotetică în care două întreprinderi beneficiază de o reducere a amenzii în cadrul aceluiași interval.

3. Apreciere

92. Pentru a putea beneficia de o reducere a amenzii în temeiul punctului 24 din Comunicarea din 2006 privind clemența, o întreprindere trebuie să furnizeze Comisiei elemente de probă cu privire la presupusa încălcare ce reprezintă o valoare adăugată semnificativă în raport cu cele aflate deja în posesia acestei instituții.

93. Ultima teză a acestui punct prevede că întreprinderea trebuie, în plus, să îndeplinească condițiile cumulative stabilite la punctul 12 literele (a)-(c) din aceeași comunicare. Aceasta „cooperează în mod real, pe deplin, permanent și cu rapiditate din momentul în care depune cererea și în decursul întregii proceduri administrative a Comisiei” [punctul 12 litera (a)], trebuie „[să își fi] încheiat implicarea în presupusa înțelegere de îndată ce cererea a fost depusă” [punctul 12 litera (b)] și, atunci când ia în considerare prezentarea cererii de clemență, trebuie „să nu fi distrus, falsificat sau ascuns probe sau să fi divulgat intenția sa de a prezenta o cerere sau conținutul acesteia” [punctul 12 litera (c)]. Potrivit punctului 30 al doilea paragraf din Comunicarea din 2006 privind clemența, în cazul în care Comisia constată că întreprinderea nu a îndeplinit condițiile stabilite la punctul 12 din această comunicare, ea „nu beneficiază de niciun tratament favorabil”.

94. Punctul 24 din Comunicarea din 2006 privind clemența prevede, așadar, pe de o parte, condiția de fond pentru a avea acces la beneficiul reducerii amenzii – și anume transmiterea către Comisie a unor elemente care prezintă o valoare probatorie deosebită – și, pe de altă parte, impune respectarea anumitor condiții, care pot fi definite de merit și care privesc comportamentul întreprinderii atât anterior, cât și ulterior depunerii cererii de reducere a amenzii. În cazul în care nu este îndeplinită prima condiție, întreprinderea nu se califică în vederea reducerii amenzii, în conformitate cu punctul 29 din comunicarea menționată, iar, în cazul în care nu sunt respectate celelalte condiții, întreprinderea, deși s-a calificat pentru reducere, nu va beneficia de niciun tratament favorabil, în temeiul punctului 30 al doilea paragraf citat anterior.

95. Punctul 26 din Comunicarea din 2006 privind clemența prevede criteriile de stabilire a nivelului de reducere a cuantumului amenzii de care va beneficia întreprinderea care se califică în vederea unei astfel de reduceri și care îndeplinește condițiile de merit stabilite la punctul 12 menționat mai sus.

96. În această privință, este important să se arate că, în sistemul comunicării în discuție, se stabilește într-o primă etapă, pe baza unui criteriu temporal, intervalul de reducere a amenzii de care poate beneficia întreprinderea individuală și, doar ulterior, în cadrul acestui interval, se determină reducerea concretă a amenzii în funcție de valoarea adăugată a probelor furnizate [39].

97. Această metodă are ca rezultat consolidarea condiției temporale ca factor de încurajare a cooperării, a cărei importanță pentru eficacitatea unui program de clemență am menționat-o deja mai sus [40]. Întreprinderile știu că numai cooperând înaintea celorlalte se vor putea califica pentru nivelul maxim al reducerii, indiferent de valoarea adăugată reală a elementelor furnizate, care va fi examinată numai ulterior pentru a stabili cuantumul reducerii în limitele intervalului alocat.

39 A se vedea punctul 26 primul și al doilea paragraf din Comunicarea din 2006 privind clemența.

40 A se vedea punctul 54 din prezentele concluzii.

98. Rezultă că dimensiunea temporală a cooperării și, așadar, ordinea cronologică a depunerii cererilor de reducere a amenzii au o valoare preponderentă în sistemul Comunicării din 2006 privind clemența [41].

99. În consecință, dacă s-ar urma teza susținută de Recylex, ar însemna că nu numai că nu s-ar ține seama de textul articolului 26 primul paragraf din Comunicarea din 2006 privind clemența, care stabilește intervalele de reducere a amenzii exclusiv în funcție de ordinea cronologică a depunerii cererilor, ci, în plus, că s-ar contraveni economiei înseși a acestei comunicări.

100. După cum corect susține Comisia, chiar în situația în care Eco-Bat nu ar fi îndeplinit condițiile de merit menționate mai sus, pierzând beneficiul unui tratament favorabil, Recylex nu ar putea în niciun caz să beneficieze de intervalul de reducere prevăzut la prima liniuță a acestui punct pentru simplul motiv că nu a fost prima întreprindere care a prezentat elemente de probă cu o valoare adăugată semnificativă și, prin urmare, nu îndeplinește condițiile prevăzute la punctul 26 primul paragraf prima liniuță din Comunicarea din 2006 privind clemența.

101. Pierderea beneficiului reducerii amenzii pentru nerespectarea condițiilor prevăzute la punctul 12 din Comunicarea din 2006 privind clemența nu echivalează cu o apreciere privind neîndeplinirea condiției de fond prevăzute la punctul 24 din această comunicare și nu poate deci să fie în favoarea celorlalți participanți la programul de clemență al Comisiei, ale căror cereri sunt ulterioare, repunând în discuție ordinea cronologică de depunere a cererilor pe care se întemeiază stabilirea intervalelor de reducere în sensul punctului 26 primul paragraf din aceeași comunicare [42].

102. Având în vedere considerațiile care precedă, apreciem, așadar, că și al treilea motiv al recursului formulat de Recylex trebuie respins ca nefondat.

VI. Concluzii intermediare

103. În lumina tuturor considerațiilor care precedă, apreciem că toate motivele de recurs invocate de Recylex și recursul în ansamblu trebuie respinse.

VII. Cu privire la cheltuielile de judecată

104. În temeiul articolului 184 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Curții, atunci când recursul nu este fondat, Curtea se pronunță asupra cheltuielilor de judecată. Potrivit articolului 137 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din acesta, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată.

105. Întrucât propunem Curții să respingă recursul și întrucât Comisia a solicitat obligarea la plata cheltuielilor de judecată, recurentele trebuie, în opinia noastră, să fie obligate la plata cheltuielilor de judecată.

41 A se vedea în acest sens, în ceea ce privește Comunicarea din 2002 privind clemența, Hotărârea din 5 octombrie 2011, Transcatab/Comisia (T-39/06, EU:T:2011:562, punctele 378-380).

42 După cum observă Comisia, deși cu diferențele care se impun, o interpretare analogă – și, în opinia noastră, care poate fi împărtășită – a fost reținută de Tribunal în ceea ce privește punctul 8 litera (a) din Comunicarea din 2002 privind clemența, în materie de imunitate totală la amendă, în Hotărârea din 16 septembrie 2013, Repsol Lubricantes y Especialidades și alții/Comisia (T-496/07, nepublicată, EU:T:2013:464, punctele 325-336). Tribunalul a pus accentul în special pe prezentarea cronologică a faptelor, astfel cum a fost constatată în decizia atacată prin acțiunea în care s-a pronunțat această hotărâre, și pe incapacitatea reclamantei de a contesta temeinicia unei astfel de prezentări (a se vedea punctele 329-333). Având în vedere aceste considerații, Tribunalul a constatat că reclamanta nu ar fi putut în niciun caz să pretindă obținerea imunității la amendă, nici chiar în situația în care prima întreprindere care a denunțat înțelegerea ar fi pierdut acest beneficiu din cauza nerespectării condițiilor prevăzute la punctul 11 litera (a) din Comunicarea din 2002 privind clemența (a se vedea punctele 335 și 336 din hotărâre).

VIII. Concluzie

106. Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, propunem Curții:

– să respingă recursul;

– să oblige recurentele la plata cheltuielilor de judecată.